

ASTEN NOG STEEDS IN ONBALANS!

Voorzitter,

Voor ons ligt de kadernota 2026 voor de rampjaren 2026 t/m 2029.

In het voorliggende traject zijn hier al de nodige woorden over gezegd. Het ravijnjaar is door het rijk naar achter geschoven. Er is nu geld voor de toekomst naar voren gehaald om de komende 2 jaar iets te compenseren voor de gemeenten. Dit verhoogt het probleem alleen maar!

Vanaf het begin dat duidelijk werd dat de rijksbijdrage minder zou zijn, wisten we dat Asten zou moeten bezuinigen om een sluitende meerjarenbegroting te krijgen.

Hiervoor is het project 'Asten in Balans' opgestart om draaiknoppen te vinden waar we aan kunnen draaien om te bezuinigen. In het Eindhovens Dagblad van 22 mei jl. geeft de wethouder aan, en wij citeren 'Om dat te waarborgen gaat er niet een kaasschaaf over het totaalplaatje, maar we hebben 35 draaiknoppen vastgesteld, waarmee geld bespaard kan worden'. Einde citaat.

Een stukje verder in het interview zegt de wethouder en wij citeren wederom: 'Als je ervoor kiest om aan de ene knop niet te draaien, moet je aan de andere wat harder draaien. Alles is bespreekbaar. Daar moet je realistisch in zijn. Het is zoeken naar de minste pijn'. Einde citaat.

Zoeken naar de minste pijn. Het eufemisme kan niet groter zijn als men deze kadernota ziet. Er is niet gedraaid aan meerdere knoppen, maar voor het grootste deel aan één knop. Men heeft niet bezuinigd, maar inkomsten gegenereerd en wel op een dusdanige manier, dat de eerste reacties van onze inwoners niet mals zijn. De term 'onbehoorlijk bestuur' is zelfs gebezigd. Daarnaast zijn nog heel veel ontwikkelingen meegenomen als PM-post. Deze betreffen met name programma 3. Gezien de ontwikkelingen die op ons afkomen, raken we nog dieper in het ravijn. We maken ons hier oprecht zorgen over.

Tijdens het proces van Asten in Balans is het ook meerdere malen gegaan over wat voor gemeente we willen zijn.

Voorzitter, kan het college toelichten wat voor gemeente we nu willen zijn, gezien de voorliggende kadernota?

We kijken naar het voorstel van het college qua draaiknoppen en we nemen het jaar 2026.

Totaal aan draaiknoppen € 2.352.500,00

Deze kunnen we onderverdelen in de volgende punten:

1. Boekhoudkundige aanpassingen	€ 481.000,00 (20,5%)
2. Bezuinigingen bedrijfsvoering, openings-
tijden gemeentehuis, inzet klimaat	€ 210.000,00 (8,9%)
3. Lastenverhoging inwoners	€1.661.500,00 (70,6%)

Bij het opstellen van deze kadernota was de meicirculaire nog niet verwerkt. Nu blijkt dat het ravijn nog dieper gaat worden door het missen van inkomsten van het rijk. Voor 2026 nog een kleine plus van € 40.000, maar daarna weer meerjarig een nadeel van twee ton, wat het saldo in deze kadernota nog minder maakt. Kortom we zijn nog steeds niet in balans!

We zijn wel blij om te zien, dat er een bijdrage beschikbaar gesteld gaat worden voor de pleinen in Ommel en Heusden. Ons niet aangenomen amendement van 3 juni jl. wordt hiermee gehonoreerd. Hiervoor hoeft echt geen integrale afweging worden gemaakt door de fracties!

We kijken verder naar de individuele programma's:

Programma 1

De genoemde punten omschreven in 1.8 op blz. 18 kunnen gerealiseerd worden. Het gebruik van AI is inderdaad een tool, waarmee we bij eenvoudige processen resultaten kunnen boeken, maar is uiteraard niet zaligmakend. We hebben vertrouwen de capaciteiten van onze ambtenaren.

Programma 2

Inzet van klimaat is weliswaar belangrijk maar een tandje minder, oftewel realistisch, kan inderdaad ook. De andere twee punten zijn geen bezuinigingen, maar lastenverhogingen voor onze inwoners en horen dus bij de bovengenoemde 70,6 %

Het is goed om te zien dat het college niet wil draaien aan de knop voor onderhoud buitenruimte en de uitstraling hiervan. In het artikel van het Eindhovens Dagblad van 17 juni jl. geeft de wethouder aan 'In ruil daarvoor blijven ze in een schoon dorp wonen waar het onkruid niet meters hoog staat.' Wij willen de wethouder er dan wel op wijzen, dat het onkruid op diverse plekken in Asten nu wel hoog is en dat er trapveldjes omringd zijn met hoog gras. Fijn om te horen dat dit dus aangepakt gaat worden.

Bijzonder is het om te zien, dat het Loverveld maar voor €8000,- wordt meegenomen. Uit meerdere reacties van onze inwoners blijkt dit niet uit te leggen. Voorzitter, we vragen ons af welke aanbestedingen er al gedaan zijn. Het moet toch mogelijk zijn om dit project voorlopig on-hold te zetten.

Programma 3

Voorzitter, hier verbazen we ons het meeste over. Notabene bij de grootste kostenpost zou geen enkele draaiknop te vinden zijn. Het lijkt ons onwaarschijnlijk. Terwijl als we een doorkijk maken naar 2027 tot 2029, er ook minimaal bezuinigd wordt, namelijk € 160.000,00 per jaar.

Punt 17 Inkomensafhankelijke WMO is een regeling die in werking wordt gesteld, dus daar hebben we geen invloed op, behoudens dat we bepaalde groepen kunnen vrijstellen.

Punt 18 is een uitbreiding met 1,5 fte onder de noemer van preventie. Dit is een argument, wat we al vanaf 2015 horen, maar niet gestaafd is met cijfers.

Is het mogelijk dat er kritischer gekeken wordt naar de inrichting van de zorg en dat er toch een beter beeld gekregen kan worden voor dit programma?

Daarnaast worden onze inwoners bang gemaakt door het kopje 'sluiting zwembad' en 'invoeren parkeergeld'. Hier valt wat Algemeen Belang betreft niet over te praten. Daarbij worden grotere posten zoals het Klok- en Peelmuseum niet genoemd. Als alles bespreekbaar wordt genoemd, dient dit ook meegenomen te worden. Voorzitter, waarom wordt wel het

zwembad genoemd en wordt er niet gekeken naar andere accommodaties?

Programma 4

Afschrijvingenstermijnen verlengen en planmatiger investeren zijn boekhoudkundige aanpassingen.

De verhogingen van de OZB met in totaal 28% voor woningen en niet-woningen zijn een aanslag op de portemonnee van onze inwoners en zijn fors naast de genoemde aanpassingen in programma 2. Daarnaast is de WOZ-waarde van de woningen in Asten ook de hoogste van de vergelijkbare gemeenten.

Het is daarom schrijnend te horen dat onze wethouder dit afdoet met de opmerking in het Peelbelang van 13 juni jl.: 'Het kost evenveel als een abonnement op Netflix per maand'.

Een Netflix-abonnement is opzegbaar en deze OZB-verhoging is dat dus duidelijk niet. Als dit wel aan de orde zou zijn, zouden veel inwoners hun abonnement voor de gemeente Asten opzeggen. Daarnaast kunnen heel veel inwoners op dit moment al geen Netflix-abonnement betalen!

In december 2024 hebben wij als raad de boodschap meegegeven om de lastendruk voor de inwoners zo laag mogelijk te houden. De wethouder gaf toen aan, dat er kritisch gekeken zal worden naar de OZB. Bedoelt het college met een lastenverhoging van 28% dat er kritisch is gekeken en geluisterd naar onze boodschap? Graag een toelichting voor deze forse verhoging.

Naast deze verhoging van de OZB staat ook weer de Verblijfsbelasting Truckparking bij de draaiknoppen. Het verbaast ons ten zeerste, dat deze bij de draaiknoppen staat, terwijl de raad unaniem hier tegen gestemd heeft. Op 12 november 2024 is er namelijk een amendement over dit onderwerp aangenomen. Er is toen besloten om deze belasting niet te gaan heffen en deze meerjarig 2025-2028 te verwerken. Kan het college toelichten, waarom hiervan wordt afgeweken en waarom dit toch als draaiknop wordt ingezet?

Voorzitter, dit is maar een kleine bloemlezing van hoe wij als Algemeen Belang tegen deze kadernota aankijken.

Het VNG heeft laatstleden onze financiën beoordeeld met een 4,5. Er zijn slechts 15 gemeenten in Nederland die een onvoldoende scoren. Dat zegt iets over de financiële conditie van dit moment. Volgens de wethouder

speelde vooral mee dat Asten in de afgelopen jaren stevig in haar voorzieningenniveau heeft geïnvesteerd, bijvoorbeeld in diverse basisscholen, het fietspad aan de Dijkstraat én het nieuwe gemeenschapshuis 't Kwartier.

Daarnaast worden deze investeringen ook mede als oorzaak gezien van ons tekort. In het interview van 13 juni jl. in het Peelbelang is aangegeven dat de oorzaak van de problemen tweeledig is: enerzijds ontvangen gemeenten vanaf komend jaar structureel minder geld vanuit het Rijk, anderzijds is de afgelopen jaren fors in het voorzieningenniveau geïnvesteerd. Scholen en gemeenschapshuizen, ze liggen er allemaal uitstekend bij, maar daar hangt dus wél een prijskaartje aan.

Kan het college dit uitleggen aan de inwoners?

Met deze kadernota haalt u dit cijfer van 4,5 bij lange na niet. Er is dus veel huiswerk te verrichten richting de begroting. We willen een begroting waarin het college gaat komen met reële bezuinigingsmaatregelen en niet met maatregelen die onze inwoners het meest treffen, maar een meer evenwichtigere verdeling, dus meer 'Asten in Balans' in de portemonnee van onze inwoners. Wij gaan daarom een amendement voorbereiden, om de lastendruk voor onze inwoners enigszins te verlagen.

Fractie Algemeen Belang Asten

Paul Bakens

Patricia Verbakel

Frank v.d. Kerkhof

Lilian Vossen

Karin van Tilburg

Gemke van Houts

Henk van Moorsel

Jos Jacobs

